

"ИМА ВОЛЯ ДА СТАРТИРАМЕ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ" ОЩЕ ПРЕЗ ЮЛИ", КАЗВА СЕКРЕТАРЯТ НА РАБОТНАТА ГРУПА ПО ОПРР ГЕОРГИ СТОЕВ

Публикуван на: 16-03-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Георги Стоев е секретар на работната група по Оперативна програма "Регионално развитие", държавен експерт в Отдел "Програмиране и мониторинг" на Главна дирекция "Програмиране на регионалното развитие" в МРРБ. Г-н Стоев е сред лекторите на семинар в столицата на 14 март за стратегическите документи на България. По този повод Огнян Бояджиев от Портал ЕВРОПА разговаря с него по някои актуални въпроси на ОПРР.

(Бележка на редакцията: Интервюто е взето на 13.03.2007 г.)

Г-н Стоев, какво ще се случи с Вашата работна група след приемането на Оперативната програма от МС?

Всяка оперативна програма се изготвя от работна група. В момента се намираме в своеобразен преходен период - България като страна-членка на ЕС е в етап на преговаряне с Брюксел за оперативните програми. Именно в този преходен период работната група прераства в комитет за наблюдение на оперативната програма, мнозинството от експертите в който са досегашните членове на работната група. Регламент 1083 на ЕК от миналата година урежда въпроса със състава на комитета за наблюдение. Министерството на финансите като координатор на фондовете преди известно време ни изпрати индикативен списък за ведомствата, които трябва да бъдат представени в комитета - например синдикати, работодатели, неправителствени организации, университети и др.

Чия е задачата по изготвянето на методическите правила и насоките за бенефициентите на ОПРР?

Това в момента е задача на управляващите органи, които всъщност правят няколко неща: първо, те доуточняват самите оперативни програми (отделните операции, приоритетни оси, разбира се финансирането по тях, както и индикативните дейности). Освен това управляващите органи изготвят програмните допълнения, които вече се наричат "Оперативни насоки". Това така да се каже са алфата и омегата на всичко това. Там е описано конкретно кой, как и къде кандидатства по отделните операции и дейности, сроковете, финансовите прагове и процедурите. Този документ е много по-обемен дори от самата Оперативна програма. Управляващите органи също така са натоварени с изготвянето на наръчниците и насоките за кандидатстване към бенефициентите. ОПРР има два вида бенефициенти - 95% от тях са българските общини, а останалите 5% са ведомствени

"ИМА ВОЛЯ ДА СТАРТИРАМЕ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ" ОЩЕ ПРЕЗ ЮЛИ", КАЗВА СЕКРЕТАРЯТ НА РАБОТНАТА ГРУПА ПО ОПРР ГЕОРГИ СТОЕВ

бенефициенти - фонд "Републиканска пътна инфраструктура", Държавна агенцията по туризъм и Държавна агенция за информационни и комуникационни технологии. Наръчникът, който ние изготвяме, ще бъде предоставен на бенефициентите, за да бъдат те подготвени да кандидатстват.

Кога ще бъдат готови тези документи?

Официално като държава-членка България е представила на 5 март в Европейската комисия приетите оперативни програми. Ние планираме да стартираме програмата не през ноември, каквато беше нагласата досега - а евентуално още през юли. Бих казал - може би, все още това е индикативен срок. Има воля от страна на ръководството на МРРБ, а и от страна на службите на Европейската комисия, още преди формалното одобрение на програмата, да се започне с конкретни покани за предложения по някои приоритетни оси и някои техни операции. Например надяваме се тази година, много преди ноември, да започнем с две операции по първа и втора приоритетна ос, а именно - социална инфраструктура от Приоритетна ос 1 (операция 1.1) и пътна и местна инфраструктура, операция 2.1 от Приоритетна ос 2. Нашата цел е, след като изготвим насоките, указанията и формулярите за кандидатстване, да отворим тази мярка за кандидатстване и бенефициентите да подават своите предложения по нея.

Очаквате ли в предстоящия диалог между ЕК и МРРБ да настъпят съществени промени в Оперативната програма?

В момента мога да заявя, че ОПРР се приема доста добре от широката общественост - стопански сектор, общини, неправителствени организации, гражданите и медиите. Тя става все по-разбираема и по-прозрачна. Така че в оставащите четири месеца не очаквам да настъпят многобройни промени. Очаквам обаче да се случат две важни неща: първото е по отношение на изготвящата се в момента екологична оценка. Знаете, тук става дума за строителство, което генерира строителни и битови отпадъци - екологичната оценка е част от процеса на изготвяне на програмата. Второто нещо е изграждането и финализирането на кохерентна система от индикатори. Тази система ще заложи индикатори на три нива - продукт, резултат и въздействие. Без тази система програмата би била пълна и не би могла да бъде започната на практика. Надявам се съвсем скоро това да бъде завършено. В момента ние работим по екипи по отделните приоритетни оси.

На сайта на МРРБ е поместен текстът от месец март на ОПРР на английски език: както Министерският съвет я е приел. Къде е българският текст?

За момента английският вариант е водещ, въпреки че българският език е официален в ЕС. Българският вариант в момента (13.03.2007 г. - бел.ред.) се допревежда и доизглажда, така че се надявам скоро и той да бъде публикуван. В момента на нашия сайт е поместен само старият вариант и той не следва да бъде вземан предвид. Английският текст е водещ.

Доста страни-членки на ЕС си изпращат референтните рамки и оперативните програми на техните езици, дори не на английски. България ще направи ли така?

Предполагам - да, тъй като България вече е официален член на ЕС и съответно вече три месеца българският език също е сред официалните езици на съюза. Европейската комисия поддържа цяла армия преводачи. Затова например Полша и Унгария, за които това е втори програмен период, имат възможност да подават тези документи на своите официални езици. Надявам се, че ние също ще имаме възможност да направим така.

"ИМА ВОЛЯ ДА СТАРТИРАМЕ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ" ОЩЕ ПРЕЗ ЮЛИ", КАЗВА СЕКРЕТАРЯТ НА РАБОТНАТА ГРУПА ПО ОПРР ГЕОРГИ СТОЕВ

Г-н Стоев, в английския текст на ОПРР фигурира карта с районите за планиране. Бихте ли обяснили какво представлява тази карта?

Тази карта на практика показва новото райониране в България, което все още не е факт със закон. Знае се коя област в кой район попада. Всъщност този въпрос е в приоритетите не на нашата, а на друга дирекция в МРРБ - тази, която се занимава с планирането и със съответните планове на национално и областно ниво и с документи като областна стратегия за развитие и Национална стратегия за регионално развитие - както и с плановете на регионите и на общините за развитие. Доколкото зная, Законът за регионалното развитие е върнат за доработване. Законът е бил внесен от МРРБ в МС и след това изтеглен за подобрения. Когато приемем този закон със съответните подобрения, в текста му ще се съдържа съответното официализиране на новите райони за планиране.

Кога ще е факт по закон промяната на границите на районите за планиране?

В момента, в който законът бъде обнародван. Границите на районите в момента са донякъде условни, което ще продължи още малко да бъде така. Към момента законово в България са в сила старите граници на районите.

Анализът и съдържанието на ОПРР на какво са базирани: на районите за планиране, които сега са в сила, или на тези, които предстои да бъдат променени с поправките в закона?

Базирани са на тези, които предстои да бъдат променени. Тази промяна не е наша прищявка, тя е желание на Брюксел по демографски причини. Например Стара Загора трябва да премине към Бургас, за да отговаря броят на населението на класификацията на ЕВРОСТАТ.

Дали няма да се наложи наново да се напише ОПРР след промените в Закона за регионалното развитие? Понеже излиза, че огромният обем от работа по писането ѝ - анализите и планирането на заложеното в нея за цели седем години напред - се основават не на реални факти като законодателството на България, а на една хипотеза: едни евентуални промени на един закон...

Не, не смятам. Това, което е в моите компетенции, са районите и Програмата. Доколкото знам, законът е върнат, тъй като се нуждае от преработване в други сфери освен районите. Т.е. въпросът с районите не е проблемен - други неща има в Закона за регионалното развитие, които бавят процедурата. Очаква се в новите текстове да има важно решение за това, кой и как ще води съответната регионална координация. На регионално ниво следва да има координация между отделните местни "играчи" на областно и общинско ниво. България, за разлика от Ирландия, има много оперативни програми, които следва да бъдат координирани на местно ниво. Но пак повтарям, тази тема не е в моите компетенции.

Вие като секретар на работната група по ОПРР очаквате ли от ЕК да постъпят забележки за това, че заложените планове се отнасят до райони за планиране, които са само "хипотетични" и не отговарят на сега действащото законодателство?

Не, не очаквам, но ще ви кажа каква трудност предизвиква този факт сам по себе си. Това, че дадена област се мести от един район в друг, чисто математически не е проблем. Проблемът е друг - когато се премести една област от един район в друг, това автоматично променя някои основни

"ИМА ВОЛЯ ДА СТАРТИРАМЕ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ" ОЩЕ ПРЕЗ ЮЛИ", КАЗВА СЕКРЕТАРЯТ НА РАБОТНАТА ГРУПА ПО ОПРР ГЕОРГИ СТОЕВ

макро- и микропараметри като анализ - заетост, БВП на региона, стопанския растеж и ред други фактори. Това налага много бързо преработване на стратегията ни, която води до целите на ОПРР по различните оси. Така че това е проблемът - да се напасне статистиката: например когато извадиш Плевен и Ловеч и ги прибавиш към Видинския район, тогава заетостта там автоматично скача...

Възможно ли е ЕК да одобри ОПРР преди да са влезли в сила промените в Закона за регионално развитие, подготвени от МРРБ?

Не, не очаквам такова нещо, тъй като срокът, който Европа дава за одобрение на програмите, е от порядъка на 3-4 месеца след тяхното внасяне, което означава юни - юли. В момента ЕК разглежда, проверява и чете около 365 оперативни програми и 27 референтни рамки - затова лично аз не очаквам твърде скорошно официално одобряване на нашата програма. Така че мисля, че законът чисто математически ще изпревари програмата.

На сайта "eufunds", поддържан от Министерството на финансите, са поместени официално българският и английският текст на Националната стратегическа референтна рамка, приети от МС в края на декември миналата година. В текста на НСРР на български език фигурират сега действащите, "старите" райони за планиране. Тогава не излиза ли, че вашата оперативна програма - в която са новите райони за планиране - не съответства на Референтната рамка?

Ще проверя защо картата в българския текст не са коригирани. Това е карта, с която ние работим, и е логично тя да е еднаква в НСРР и в ОПРР. Подозирам, че има някакво губене на информация по трасето или още не е обработена, за да се качи на сайта, който се поддържа от Министерство на финансите. Факт е, че в нашата програма още от 4 декември фигурират новите райони за планиране.

А кой от двата документа е истинският?

Истинският е вторият. От два месеца ние провеждаме масирани кампании по регионите с местните власти и навсякъде хората знаят, че Стара Загора е към Бургас, че Плевен и Ловеч са към Видин. Това те го знаят и не го поставят под въпрос, така че това, което казвате, е грешка на комуникацията и се надявам тя да бъде коригирана.

Грешката е допусната само в българския текст, на английски съответствието е пълно. Вие когато изготвихте Оперативната програма преди заседанието на 1 март, на какъв език работихте?

Ние работихме на двата езика, тъй като искаме да имаме два документа едновременно, но в случая, както разбираме, се получава едно несъответствие. Получава се и разлика в бързината, с която се обнародват двата документа.

Да ви попитам за още едно несъответствие - то е в английския текст на ОПРР, качен на сайта на МРРБ. Съответната таблица на стр. 11 съдържа новите райони за планиране, но на първата страница има лого на ОПРР - тук картинката изобразява старите райони. Кое е вярното: логото - което символизира вашия труд - или таблицата - която е негова еманация?

Действително логото на първа страница е старото. Вярна е 11-а страница. Картинката на първа

"ИМА ВОЛЯ ДА СТАРТИРАМЕ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ" ОЩЕ ПРЕЗ ЮЛИ", КАЗВА СЕКРЕТАРЯТ НА РАБОТНАТА ГРУПА ПО ОПРР ГЕОРГИ СТОЕВ

страница, колкото и да е красива, подозирам, че трябва да я променим. В момента се работи за цялостна промяна на логото, то трябва да е още по-изразително.

Разкажете ни за проекта по ФАР за техническа помощ в МРРБ, по който ирландски експерти помагат за оценяване на проекти на български общини. Как като експерт оценявате готовността на общините да правят проекти?

Някои от българските общини имат така да се каже информационни проблеми, тъй като са малки, с малък административен капацитет и с голямо текучество на кадри. Целта на проекта е подготовката на общините, които са наши бенефициенти - да кандидатстват по три отделни оперативни програми: Регионално развитие, Развитие на човешките ресурси и - макар и в по-малка степен - Конкурентоспособност. Идеята е местните власти да бъдат готови с набор от проектни предложения - тази база данни събираме още от октомври 2005 г. Бяхме дали срок до 9 февруари 2007 г. за местните власти да предадат своите проектни идеи към нас, за да може след това нашите консултанти и експертите ни в междинните звена в шестте района за планиране, да се произнесат по тези проекти. Има три варианта за резултат от тези проектни предложения - те да са избираеми или по нашата Оперативна програма, или по друга, или непасващи на никоя. Изводът ми е, че местните власти вече са много наясно с нещата и доста ориентирани за финансирането. Готовността дори на малките общини нараства все повече. Друг пример - Столична община е подала толкова много хубави проекти, че те биха изчерпили бюджета, който евентуално би бил определен за Югозападния регион, доколкото би имало ограничения в бюджетите на отделните региони.

По приоритета, свързан с туристическия потенциал, в предишния вариант на ОПРР бяха определени райони за подкрепа на туристическата инфраструктура. В окончателния текст на ОПРР има ли промени в тези райони, в картите?

В предишните версии имаше определени шест района на туризъм - като например буфер "Черноморска дестинация" и Долината на царете и розите. Това нещо вече го няма. Операция 3.3 от Устойчиво развитие на туризма цели подкрепата на България като предпочитана дестинация в сферата на туризма, като целта е да се увеличи притокът на чуждестранни туристи и да се намали сезонността на туристическия бизнес. Бенефициент е Държавната агенция по туризма. Операция 3-1 е подкрепа за атракциите и тяхната свързана инфраструктура. Особеността като териториално разделение е, че при нея не е избираема цялата страна, а само онези общини, в които наистина се налага интервенция на публични средства. Примерно са извадени 19 общини, в които има пренасищане с инфраструктура като хотели, както и още 103 общини с население до 10 000 души и които са обект на Плана за развитие на селските райони. Целта е да няма припокриване на бенефициенти и дейности. Т.е. остават 142 общини, които са избираеми по тази операция. Така че в обобщение, в крайния вариант на ОПРР няма това разделение, а е посочен точният брой избираеми общини по операция 3.1.